

(K)rokY

Studio SEN nacucky!

„Hrát
nestačí. Důležité je být.“

Paměť v těle nemusí být lineární. Nemusí mít pevnou strukturu ani souvislý děj. Tvoří ji vrstvy, stopy a drobné reflexy uložené hluboko v nás. Tělo je naší kronikou i laboratoří.

Inscenace (K)roky staví soubor Studia SEN před náročný úkol: stát na jevišti bez masky příběhu. Performerky a performer odhazují naučené role i výrazové jistoty, aby skrze pohyb a ryzi přítomnost nechali promlouvat fragmenty vlastních zkušeností.

Divák nezůstává stranou. (K)roky se nesledují, ale čtou – vlastním tělem a vrstvami paměti, které si v sobě nese každý z nás.

Kateřina Šobáňová

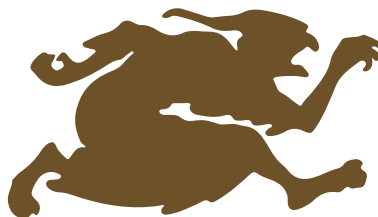
performerka, režisérka, choreografka a programová ředitelka umělecké organizace Švestkový Dvůr. Její práce se pohybuje na pomezí fyzického divadla, autorské tvorby a pedagogiky. Její domovskou scénou je Divadlo Continuo – mezinárodní soubor, jehož poetiku kritika popsala jako „novou středoevropskou snovou obrazivost“. Letos na jaře měla v rámci spolupráce Divadla Continuo a Švestkového Dvora premiéru i další inscenace se seniory, na níž se podílela – Stand Up (and Try to Stay Standing), projekt na pomezí fyzického divadla a postmoderního kabaretu. (K)roky vznikaly souběžně. Dvě různá divadla, dva různé seniorské soubory a jedno přesvědčení: věk není překážkou fyzického divadla – právě naopak, přináší jedinečnost a nezaměnitelnou osobitost.

Ivan Vanko

performer, choreograf, pedagog a pohybový spolupracovník. Vystudoval herectví na Akademii umění v Banské Bystrici a ve své tvorbě se dlouhodobě věnuje fyzickému divadlu, jevištnímu pohybu a autorskému přístupu k tvorbě. Zajímá ho tělo jako prostor paměti, výrazu a vztahu. Během své umělecké cesty spolupracoval s několika divadly a tvůrčími platformami, mimo jiné s Divadlem Continuo, Divadlem nacucky!, Hudebním divadlem Karlín a Divadlem F. X. Šaldy. S Kateřinou Šobáňovou tvoří tvůrčí tandem – na jevišti i v pedagogické práci, kterou společně rozvíjejí v rámci kreativního učení v organizaci Švestkový Dvůr.

Jan Čtvrtník

performer, hudebník a sound designer. V umělecko-vzdělávací platformě EDU nacucky! dlouhodobě vede dramatické kurzy pro seniory a věnuje se divadlu ve specifických skupinách.

Jak jste k tématu (K)roků vůbec přišla?

„Nepřišla jsem s tématem. Přišlo samo. Se seniory jsme měli několik setkání. Na základě pohybových cvičení a improvizací vznikl první fyzický materiál. Zároveň jsem se s každým seniorem setkala zvlášť a spíše nasloučala tématům, která jsou pro ně v osobním i společenském životě zásadní. Bylo krásné sledovat, jak se právě téma každého z nich – pro ně často nevědomě – dere na povrch skrz tělo, dotek a pohyb. Nesmírně si vážím, že se mnou a mým kolegou Ivem do těch neznámých vod vstoupili s důvěrou. Jsou neskuteční.“

Co bylo na práci s tímhle souborem jiné?

„Pokud myslíte tím ‚jiné‘ jakožto věk a profesionalitu, tak nikdy jsem tady v Olomouci ani se svou domovskou skupinou u nás na Švestkovém Dvoře nepřemýšlela nad jejich uměleckými, profesionálními dovednostmi a zkušenostmi. Obě skupiny mají velkou chuť objevovat a zkoušet. Mají neuvěřitelný smysl a cit pro humor a zároveň je v nich obrovská empatie k sobě navzájem. Nebojí se sebeironie a skrz životní peripetie mají obrovský nadhled. Samozřejmě je potřeba citlivě vnímat jejich energetické potřeby. Ale i když jsou viditelně unavení, ještě vám ze sebe přidají.“

Ríkáte, že inscenace pracuje také s autofikcí.

Co to v praxi znamená?

„Znamená to, že hranice mezi tím, co je pravda, a co je fikce, je záměrně rozostřena, což platí pro herce i pro diváka. Každý z herců pracoval vědomě či nevědomě s materiálem, který vychází z jeho vlastního života. Scénický proces ten materiál transformuje, přeskládá, místy obrátí naruby. Takže výsledek není životopis ani vyznání. Je to něco třetího.“

Co byste řekla divákovi, který přichází poprvé na fyzické divadlo a neví, co čekat?

„Ať nečeká. Nebo spíše: ať si dovolí čekat jinak, bez ambice všemu ihned porozumět. Sledujte, co se kolem vás děje a hlavně: pozorujte, co to s vámi dělá. Nechte se unášet obrazem, zvukem, pohybem. Pokud vám v půlce přijde na mysl vzpomínka, která nesouvisí s tím, co se děje na jevišti – je to dobré znamení. To znamená, že inscenace dělá svou práci.“

Rozhovor s režisérkou inscenace Kateřinou Šobáňovou

Studio SEN

Existují divadla, která seniory zvou na prohlídky zákulisí. A existují divadla, která jim propůjčí svá jeviště. Tak je tomu i v případě Divadla nacucky!. V sezóně 2017/2018 se z dramatického kurzu 50+ zrodil soubor SENior, dnes Studio SEN. Jeho členky a členové každoročně pod vedením profesionálních tvůrčích týmů připravují novou inscenaci – s plným nasazením a se stejnými uměleckými nároky jako na hlavní tituly repertoáru.

TVŮRČÍ TÝM:

Hrají: členky a člen Studia SEN
Dana Kubisová, Drahomíra Králíčková,
Ivana Kytlicová, Jana Hale Přichystalová,
Jarmila Czabeová, Marcela Příhodová,
Marta Cvoligová, Olga Kvapilová, Soňa Lánská,
Jarmila Ketmanová, Zdeněk Rajtr

Koncept, choreografie, režie:
Kateřina Šobáňová

Pohybová spolupráce: Ivan Vanko
Hudba: Jan Čtvrtník

Světla a zvuk: Miloš Slechan, Jiří Houser
Produkce: Petra Pánková
Foto (plakát): Tereza Valnerová
Promo foto a sazba: Zdeněk Vévoda

Premiéra: 24. dubna 2026